

2012 - «Список Сандармоху»

Уже впродовж доволі тривалого часу наша газета проводить культурно-просвітницькі акції (не кампанії) з відзначення певних меморіальних років, пов'язаних із головними віхами в житті видатних українців, сприйняття яких в українському суспільстві викривлене незаслуженим забуттям або зумисним перекручуванням історії. Нагадаємо, що 2009-й «День» оголосив Роком Івана Мазепи, наступний — Роком князів Острозьких (як на пошану 500-ї річниці битви під Оршею, де один зі славних лицарів цього роду — Василь-Костянтин Острозький — завдав нищівної поразки війську московського великого князя Василя III, так і в пам'ять про колосальну роль сім'ї князів Острозьких у поширенні освіти в Україні). Як же сформувати надзавдання року, котрий щойно настав?

Середохрестя пам'ятника «Убієнним синам України» в Карелії

2012-й багатий на різноманітні ювілеї, пам'ятні дати, річниці дуже важливих для України подій. Досить згадати, приміром, 650-у річницю битви при Синіх Водах (в якій українсько-литовське військо на чолі з князем Ольгердом вщент розбило монголо-татарську орду, в цій перемозі визначальну роль зіграли українці), 70 років від дня утворення УПА, 200-річчя від дня народження великого російського мислителя, одного з найчесніших публіцистів Олександра Герцена. Але ми вирішили особливий акцент зробити на 75-х роковинах розстрілів української інтелігенції в урочищі Сандармох. 2012-й — Рік «Списку Сандармоху» — це не тільки скорбота, а й наповнений смыслом образ і символ політики пам'яті в подоланні тоталітарного минулого. Для увічнення великого і подолання складного

минулого були оголошені нами й Рік Мазепи, й Рік князів Острозьких. І ці акції значною мірою досягли своєї мети: люди дедалі більше дізнаються правду про нашу неспотворену історію.

[Ігор Сюднюков, «День». 2012-й - Список Сандармоху](#)

Список осіб, репресованих в Україні, а також українців, репресованих за її межами, які відбували покарання на Соловках та були розстріляні 27 жовтня – 4 листопада 1937 року під Медвеж'єгорськом

1. **Альваль (Альвайль) Зігурд Адольфович**, 1890 р.н., уродж. с. Глібовичі, Галитчина, освіта вища, колишній штабс-капітан російської, офіцер австрійської та галицької армій, професор, директор Одеського учбового кооперативного комбінату. 14.11.1933 р., Судтрійка при Колегії Державного політичного управління (КОДПУ) УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років виправно-трудоих таборів (ВТТ). Реабілітований Одеським облсудом 05.10.1959 р., Президією Архангельського облсуду 29.12.1959 р. (ДА СБ України, Одеса. – спр. 10990-П).
2. **Атаманюк-Яблуненко Василь Іванович**, 1897 р.н., уродж. с. Яблунів Косовського району Івано-Франківської області, українець, колишній офіцер австрійської армії, освіта вища, письменник-журналіст, літредактор Київського радіоцентру. 01.10. 1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Ленінградським облсудом 21.06. 1965 р. (Центральний державний архів громадський об'єднань України (далі – ЦДАГО України). – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 57239-ФП).
3. **Бабяк Василь Васильович**, 1894 р.н., уродж. с. Дусанів, Галичина, українець, колишній офіцер УГА, освіта вища, доцент Харківського університету, геолог Донбасводотресту. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11, 4 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. і прокуратурою Харківської області 18.01.1993 р. (Державний архів Харківської області (далі – ДАХО). – Ф. Р-6452. – оп. 6. – спр. 556).
4. **Бадан-Яворенко Олександр Іванович**, 1894 р.н., уродж. с. Вільки Мазовецькі, Галичина, українець, професор історії, колишній член ВКП(б). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-2, 4, 8, 11, КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований Військовим трибуналом (ВТ) Київського військового округу (КВО) 18.02.1959 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – оп. 4. – спр. 57288-ФП).
5. **Балаш Йосип Іванович**, 1894 р.н., уродж. с. Чехоград Мелітопольського району Запорізької області, українець, служив в армії Врангеля, працював у сільському господарстві. Засуджений 14.06.1931 р. Надзвичайною сесією Верховного Суду (ВС) УСРР за ст. 54-6, 11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УСРР 28.11.1964 р. (ДА СБ України. – спр. 57288-ФП).
6. **Баран Михайло Лукич**, 1884 р.н., уродж. м. Скала на Збручі Тернопільської області, українець, колишній член КП Австрії, член партії соціал-демократів України з 1908 р., КП(б)У з 1918 р. Закінчив фізико-математичний факультет Львівського університету, Торгівельну академію (Львів). Офіцер австрійської армії (1905 – 1906 рр.), комісар РСЧА (1918 – 1922 рр.). Завідуючий губернським відділом народної освіти (губвно), завідуючий управлінням науки Народного комісаріату освіти УСРР (Укрнаукою). Професор, зав.кафедрою лєнінізму Інституту професійної освіти, директор Інституту літературознавства при ВУАН (Київ). 14.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований судколегією ВС УСРР 19.02.1958 р., ВС Карело-Фінської РСР 10.07.1956 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 48001-ФП).
7. **Бараннік Михайло Сидорович**, 1900 р.н., уродж. с. Авреївка Макіївського району

Донецької області, українець, освіта вища, доцент радянського права, колишній член ВКП(б), заступник директора Комвузу (Ленінград). Засуджений 28.12.1936 р. Виїзною сесією (В/с) Військової колегії (ВК) ВС СРСР за ст. 17, 58-8, 11 КК РСФРР на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (УФСБ РФ АО. – спр. 13593).

8. **Барбар Аркадій Олексійович**, 1879 р.н., уродж. с. Попівщина Роменського повіту Полтавської губернії, українець, віце-директор департаменту охорони здоров'я у часи гетьманщини, директор департаменту охорони здоров'я під час Директорії, професор Київського медінституту. Засуджений 19.03. – 19.04.1930 р. ВС УСРР за ст. 54-2, 11 КК УСРР на 8 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 11.08.1989 р. (ДА СБ України. – спр. 67098-ФП).
9. **Барг Йосип Якович**, 1900 р.н., уродж. м. Кам'янець-Подільський, єврей, економіст, начальник фінвідділу Військово-інженерної академії. 05.09.1933 р., (?) при Колегії Об'єднаного державного політичного управління (КООДПУ) при РНК СРСР, ст. 58-2, 11 КК РСФРР, 5 років ВТТ. Інших відомостей немає.
10. **Бардашевський Федір Васильович**, 1891 р.н., уродж. с. Обельніци Рогатинського повіту, Галичина, колишній офіцер австрійської, галицької та української армій (1915 – 1918 рр.), освіта вища, вчитель школи фабрично-заводського навчання №11 (Одеса). 14.11.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Одеським облсудом 24.10.1959 р. і прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДА СБ України, Одеса. – спр. 10963-П, УФСБ РФ АО. – спр. П-14012).
11. **Бенедикт Антон Наумович**, 1908 р.н., уродж. с. Качанівка Хмільницького району Вінницької області, українець, освіта середня, вчитель. 03.09.1931 р. Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР розстріл; 07.04.1932 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-2, 11 КК РСФРР, розстріл з заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Житомирської області 31.07.1989 р. (Державний архів Житомирської області (далі – ЖАЖО). – спр. 25452-П).
12. **Бечаснов Василь Васильович**, 1883 р.н., уродж. м. Одеса, українець, із дворян, освіта середня, колишній капітан царської і білої армій, контррозвідник у штабі П.М.Врангеля. 16.01.1934 р., (?) при КООДПУ СРСР на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
13. **Бистрий Яків Єремійович**, 1897 р.н., уродж. с. Потоки Богуславського району Київської області, українець, колишній офіцер петлюрівської армії, потім хлібороб. 12.10.1931 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2, 11 КК УСРР, розстріл. 13.03.1932 р., Особлива нарада (ОН) при КООДПУ СРСР, ст. 58-2, 11 КК РСФРР розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Київської області 28.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 66569-ФП).
14. **Білий Михайло Іванович**, 1891 р.н., уродж. м. Городок, Галичина, українець, колишній офіцер австрійської армії (1910 – 1918 рр.), техредактор газети «Заготівля та експорт» Наркомату зовнішньої торгівлі. 24.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 20.10.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-64521. – оп. 5. – спр. 968).
15. **Білий Михайло Степанович**, 1882 (1892) р.н., уродж. с. Березовіца-Велика Тернопільської області, українець, закінчив робфак Сільськогосподарського інституту. 24.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 10.02.1959 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – оп. 4. – спр. 1415).
16. **Бовсуновський Петро Федорович**, 1897 р.н., уродж. х. Заліфа Потіївського району Київської області, українець, викладач Планово-статистичного технікуму, колишній член КП(б)У. 13.01.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-10, 11 КК УСРР, розстріл; 24.01.1933 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-11 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований Київським облсудом 10.01.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 58392-ФП; УФСБ РФ АО. – спр. П-12941).

17. **Бойко Іван Іванович**, 1992 р.н., уродж. с. Олексінці Варвинського району Чернігівської області, українець, колишній штабс-капітан в армії Денікіна, старший агроном Укрплодовочтрактоцентру (Харків). 11.03.1933 р., (?) при КООДПУ СРСР, ст. 58-4, 6, 7 УК РСФРР, 8 років тюремного ув'язнення. Реабілітований ВК ВС СРСР 12.03.1957 р. Інших відомостей немає.
18. **Бондаренко Петро Степанович**, 1896 р.н., уродж. Суданського району Чернігівської області, українець, освіта середня, службовець, колишній член ВКП(б). 13.09.1935 р., ОН при НКВС УСРР, к-р троцькістська діяльність, 5 років ВТТ. Інших відомостей немає.
19. **Бондаренко Семен Прокопович** (він же Бухарі Федір Андрійович), 1896 р.н., уродж. м. Луганськ, українець, робітник, колишній член ВКП(б). 03.06.1930 р., ОН при КООДПУ СРСР, 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
20. **Борець Олександр Михейович**, 1894 р.н., уродж. с. Спасово Ново-Празького району Дніпропетровської області, бурильник-прохідник, десятник сан технагляду рудника ім. Чубаря (Криворіжжя). 21.04.1933 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-2, 10, КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований Дніпропетровським облсудом 04.05.1960 р. (Державний архів Дніпропетровської області (далі – ДАДО). – спр. П-14613).
21. **Бромберг Михайло (Меєр) Давидович**. 1914 р.н., уродж. м. Чигирин Шевченківського округу, єврей, освіта середня, робітник. 09.03.1933 р., (?) при КОДПУ УСРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
22. **Рудницький Данило Зельманович**, 1893 р.н., уродж. м. Лубни Полтавської губернії, єврей, освіта вища, інженер-фізик, колишній член ВКП(б). Засуджений 23.12.1936 р. ВК ВС СРСР на 10 років. Інших відомостей немає.
23. **Ваврін Олександр Йосипович**, 1893 р.н., уродж. с. Чехоград Мелітопольського району Запорізької області, освіта початкова, служив у арміях Денікіна, Врангеля. Засуджений 14.06.1931 р. Надзвичайною Сесією ВС УСРР за ст. 54-11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УСРР 28.11.1964 р. (ДА СБ України. – спр. 57288-ФП).
24. **Вайсберг Йосип Абрамович**, 1899 р.н., уродж. м. Васильків Київської області, єврей, освіта вища, історик-філософ, службовець, колишній кандидат у члени ВКП(б). Засуджений 28.12.1936 р. В/с ВК ВС СРСР на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
25. **Вальда-Франковський Олександр Казимирович**, 1893 р.н., уродж. м. Підволочиськ, українець, агроном, ротмістр кавалерії у білих, арміях Денікіна, Врангеля. У 1921 р. заарештований як «організатор повстання на Україні», втік із тюрми Губчека, переховувався в горах Криму, потім поступив на службу під вигаданим прізвищем Вальс. Начальник штабу Окремої Кавказької бригади РСЧА, військовий представник (1921 – 1922 рр., Крим), агроном Київської дослідної станції (1923 – 1924 рр.); працівник Гум земвідділу (1924 – 1930 рр., Дніпропетровськ); агроном Укомпромспілки (1930 – 1932 рр., Харків). Заарештований у Харкові за звинуваченням у шпигунстві на користь Польщі. 19.11.1932 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-7 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Архангельської області 08.09.1989 р. і прокуратури Харківської області 17.10.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – оп. 5. – спр. 904).
26. **Верещак Тимофій Якович**, 1881 р.н., уродж. Новоград-Волинського повіту Волинської губернії, українець, робітник, колишній член ВКП(б). 14.01.1936 р., ОН при НКВС СРСР, за к-р агітацію, 5 років ВТТ. Інших відомостей немає.
27. **Вікул Сергій Павлович**, 1890 р.н., уродж. м. Вінниця, українець, освіта вища, економіст, колишній член РСДРП, УСДРП, потім ВКП(б), зав сектором творім марксизму-ленінізму партвидаву ЦК КП(б)У. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-4, 6, 11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 03.03.1959 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 49887-ФП).
28. **Вовк Степан Петрович**, 1895 р.н., уродж. с. Теляче Підгайського повіту, Галичина, українець, освіта вища, викладач хімії. 26.03.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 29.12.1989 р. (ЦДАГО

України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 49887-ФП).\

29. **Вовкотруб Семен Петрович**, 1907 р.н., уродж. с. Марійка Жашківського району Київської області, українець, колишній кандидат у члени ВКП(б), пом машиніста 3-ду «Більшовик». 27.04.1933 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-6 КК РСФРР 10 років ВТТ; 26.12.1955 р. справа припинена КДБ УРСР за відсутністю складу злочину, реабілітований. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 54049-ФП).
30. **Войтюк Яків Семенович**, 1894 р.н., уродж. с. Сільце, Холмщина (Польща), закінчив духовне училище та 3 класи духовної семінарії, працював викладачем Харківського медичного та кооперативного інститутів, колишній член КП(б)У. 01.10.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК КСРР, 10 років ВТТ (ДАХО. – Ф. Р-6452. – оп. 4. – спр. 1103).
31. **Волгай Василь Костянтинович**, 1903 р.н., уродж. м. Ромни Полтавської губернії, українець, освіта вища, асистент Вологодського педінституту, колишній член ВКП(б). 28.09.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 58-10 ч. 1. КК РСФРР за к-р троцькістську діяльність, 5 років ВТТ. Реабілітований Вологодським облсудом 19.10.1959 р.; Архангельським облсудом 12.10.1961 р. (УФСБ РФ по Вологодській області. – спр. 8466).
32. **Волков Василь Митрофанович**, 1902 р.н., уродж. с. Шенгерсенко Груньського району Харківської області, українець, освіта вища, науковий співробітник ВУАН, начальний Управління держзабезпечення Нацкомсоцбезпе УСРР, колишній член КП(б)У. 03.09.1936 р., ОН при НКВС УСРР, ст. 54-11, 8 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 06.06.1957 р. та Архангельським облсудом 11.10.1957 р. (ДА СБ України. – спр. 64516-ФП).
33. **Волков Георгій Федорович**, 1888 р.н., уродж. с. Малі Буди Роменського повіту, освіта середня, екскурсовод товариства політкаторжан у Москві. Засуджений 02.03.1935 р. ВК ВС СРСР за ст. 58-8-, 11 КК РСФРР на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
34. **Волох Омелян Іванович**, 1886 р.н., уродж. станиці Канеболоцька, Кубань, українець, колишній полковник армії УНР, студент Архітектурного інституту, Голова українського бюро ВУЦВК спілки шоферів (Харків), колишній член УКП(б), потім член КП(б)У. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 20.04.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 60683-ФП; УФСБ РФ АО. – спр. П-14793).
35. **Волошин Павло Петрович**, 1891 р.н., уродж. Сокальського району (Польща), білорус, службовець. 09.01.1934 р., (?)* при КОДПУ УСРР, ст. 54-4, 6, 11 КК УСРР, розстріл зі заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
36. **Вольфсон Ной Бенціанович**, 1898 р.н., уродж. м. Біла Церква Київської губернії, єврей, колишній член ВКП(б), культпрацівник. 15.04.1930 р., ОН при КОДПУ УСРР, ст. 54-10 КК УСРР, висилка на 3 роки за межі УСРР; 15.06.1935 р., ОН при НКВС СРСР, за розповсюдження к-р провокаційних чуток. 3 роки ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 20.12.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 66627-ФП).
37. **Вороний Марк Миколайович**, 1904 р.н., уродж. м. Чернігів, українець, дворянин, освіта н/вища, літератор-журналіст, член спілки письменників України. Засуджений 1-4.02.1936 р. ВТ КВО за ст. 54-11, 8 КК УСРР на 8 років ВТТ. Реабілітований ВК СРСР 23.01.1958 р. (ДА СБ України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 66627-ФП).
38. **Ганджа Олексій Миколайович**, 1900 р.н., уродж. с. Степанівна Гайсинського району Вінницької області, українець, колишній прапорщик армії УНР. 22.04.1934 р., (?)* КООДПУ СРСР, ст. 58-6, 11 КК РСФРР, 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
39. **Гарбуз Антон Микитович**, 1890 р.н., уродж. с. Гельмязево Харківського округу, українець, закінчив Комуністичний університет, аспірант науково-дослідного інституту, викладач машинобудівельного інституту (Харків), колишній член ВК(б)У. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-4, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою УРСР 20.04.1989 р. і прокуратурою Архангельської

- області 10.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. 60684-ФП).
40. **Глейх Григорій Давидович**, 1901 р.н., уродж. м. Прилуки Чернігівської області, єврей, культпрацівник, колишній член ВКП(б). 01.04.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст.. 58-1 КК РСФРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 08.04.1957 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – оп. 1. – спр. – 43185-ФП).
41. **Глузман Пінхус Гершович**, 1899 р.н., уродж. м. Проскурів, єврей, освіта вища, професор історії Дніпропетровського держуніверситету, колишній член ВКП(б). 28.11.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-10, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Дніпропетровським облсудом 24.02.1960 р. (ДАДО. – спр. П-14501).
42. **Глушенко Тимофій Гнатович**, 1888 р.н., уродж. с. Олександрівка Полтавського району Харківської області, українець, освіта середня, колишній голова комісії із закупки суден в Америці, колишній член ВКП(б). 06.07.1931 р. (?)*, ростріл із заміною на 10 років ВТТ. (УФСБ РФ АО. – спр. П-15810). Інших відомостей немає.
43. **Гончаренко Федір Максимович**, 1882 р.н., уродж. с. Ольшаниця Рокитнинського району Київської області, українець, колишній член партії УСР, потім КП(б)У, тесля у с. Ольшаниця. 13.02.1932 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2, 11 КК УСРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Київської області 15.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – 1. – спр. 64391-ФП).
44. **Горянський-Гаусман Осип Карлович**, 1904 р.н., уродж. м. Львів, єврей, інженер-механік, конструктор заводу ім. Марті в Одесі, колишній член КПЗУ. 21.07.1935 р., ОН при НКВС СРСР, к-р діяльність, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Одеської області 31.05.1989 р. (ДА СБ України, Одеса. – спр. 17564-П).
45. **Гоца Василь Пилипович**, 1885 р.н., уродж. с. Озерна Тернопільського району, українець, директор Житомирського інститут народної освіти, професор літератури. 14.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-2-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ Прикарпатського ВО 04.10.1966 р., прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДАЖО. – Спр. 17848 – П).
46. **Григорович Дмитро Артемович**, 1897 р.н., уродж. с. Широке Криворізького району, українець, освіта вища, служив у білій армії, агроном-плановик «Центрплодовочі». 11.03.1933 р., (?) при КОДПУ УСРР, 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
47. **Гройсман Леонід (Аврам) Ісаакович**, 1907 р.н., уродж. м. Миколаїв, єврей, мукомол держмлину, колишній член ВКП(б). 21.12.1935 р., ОН при НКВС СРСР ст.. 54-10 ч. 1 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою м. Києва 05.07.1989 (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 66571 – ФП).
48. **Грушевський Сергій Григорович**, 1888 р.н., уродж. с. Чегринське Київської області, українець, освіта вища, професор-історик. 28.08.1933 р., ОН при КООДПУ СРСР, ст.. 58-2, 11 13 КК РСФРР, 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
49. **Гумецький Федір Михайлович**, 1896 р.н., уродж. Галичина, українець, освіта вища, службовець. 05.09.1933 р., (?) при КООДПУ СРСР, ст.. 58-6, 2 11 КК РСФРР, 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
50. **Гуцуляк Семен Юрійович**, 1897 р.н., уродж. Становці-Долішні, Буковина, українець, освіта вища, економіст, служив у австрійській армії, колишній член ВКП(б), директор радгоспу «Свиноводтрест» с. Онуфріївка у Харківській області. 26.02.1934 р. Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований 31.12.1964 р. військовою прокуратурою КВО та Архангельським облсудом 10.03.1965 р. (Державний архів Кіровоградської області. – Спр. 7915-ФПД).
51. **Демчук Петро Іванович**, 1900 р.н., уродж. м. Городенко, Галичина, українець, освіта вища, юрист, філософ, керівник кафедри діалектичного матеріалізму Комуністичного інституту радянського будівництва і права (Харків), колишній член ВКП(б). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 13.05.1961 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 53517-ФП; УФСБ РФ АО. – Спр. П-9152).
52. **Дідушек Володимир Федорович**, 1897 р.н., уродж. Галичини, українець, освіта вища, служив взводним командиром австрійської армії, відповідальний секретар ревізійної

комісії дорожнього комітету Управління південно-західної залізниці, колишній член КП(б)У. 29.12.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст.. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 13.03.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 58587-ФП).

53. **Дідушек Василь Федорович**, 1889 р.н., уродж. Австрії, українець, освіта вища, служив у Австрійській (1914 – 1917 рр.) і петлюрівській (1918 р.) арміях, колишній член ВКП(б). 02.09.1933 р., (?) при КООДПУ СРСР, ст.. 58-6 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
54. **Дідушек-Гельмер Петро Федорович**, 1889 р.н., уродж. Східної Галичини, колишній офіцер, був членом австрійської соціал-демократичної партії, потім членом КП(б)У, начальник іноземного відділу Головного Управління цивільного повітряного флоту СРСР. 26.03.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст.. 54-8, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 24.04.1956 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 36494-ФП).
55. **Дорожний-Міненко Іван Дмитрович**, 1897 р.н., уродж. с. Бойківка Костянтинівського району Харківської області, українець, освіта вища, доцент, завідувач кафедри літератури і мови Вінницького педінституту, колишній член ВКП(б). Засуджений 22.10.1935 р. ВТ КВО за ст.. 54-8-11 КК УСРР до розстрілу, 20.11.1935 р. ВК ВС СРСР розстріл замінено на 10 років ВТТ. Реабілітований ВС СРСР 17.11.1959 р., Архангельським облсудом 28.04.1960 р. (ДА СБ України. – Спр. 51249-ФП).
56. **Дудкевич Казимир Іванович**, 1908 р.н., уродж. м. Львів, українець, освіта вища, викладач філософії Львівського університету, до арешту аспірант-кінорежисер Союзкіно у Москві. 05.03.1933 р., (?) при КОДПУ УСРР, 10 років позбавлення волі. Інших відомостей немає.
57. **Дятлов Петро Юрійович**, 1883 р.н., уродж. с. Стародуб Чернігівської області, українець, професор інституту комунального господарства (Харків), член ЦК УСДРП, колишній член КП(б)У. 01.10.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-11 УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 09.05.1958 р. (ДА СБ України, Харків. – Спр. 032167).
58. **Ерстенюк Микола Васильович**, 1892 р.н., уродж. Галичини, українець, освіта вища, служив у австрійській та галицькій арміях, колишній член КП Чехословаччини, пом. вченого секретаря Наркомосвіти (Харків). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-10-11, 6, 13, 2, 3, 4, 8 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 03.08.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 66851-ФП; УФСБ РФ АО. – Спр. П-17700).
59. **Емдіна Белла Ізраїлівна**, 1890 р.н., уродж. м. Сміла Київської губернії, єврейка, освіта вища, колишній член ВКП(б), економіст-трудолик НКМП – проектно бюро. Засуджена 29.10.1935 р. Спецколегією Київського облсуду за ст.. 54-10 ч. 1, 54-11 КК УСРР на 3 роки ВТТ. Реабілітована прокуратурою Київської області 16.04.1992 р. (ДА СБ України. – Спр. 69465-ФП).
60. **Епик Григорій Данилович**, 1901 р.н., уродж. с. Каменка Дніпропетровської області, українець, освіта вища, письменник, колишній член КП(б)У. Засуджений 27-28.03.1935 р. В/с ВК ВС СРСР за ст.. 54-8, 11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 04.08.1956 р. (ДА СБ України. – Спр. 36546-ФП).
61. **Железняк Порфирій Омелянович**, 1897 р.н., уродж. с. Жабокричі Тульчинського району Вінницької області, українець, керівник штабу повстання в Україні (1920 – 1921 рр.), селянин-одноосібник. 13.11.1931 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-2, 11 КК УСРР, розстріл; 01.02.1932 р. Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 59-3 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Вінницької області 23.11.1989 р. (Державний архів Вінницької області. – Спр. 22591-ПФ).
62. **Загоруйко (Загоруй) Федір Єрофійович**, 1906 р.н., уродж. м. Макіївка, українець, освіта вища, інженер, колишній член ВЛКСМ. Засуджений 30.12.1936 р. ВК ВС СРСР

за ст.. 17-58-8, 11 КК РСФРР на 8 років ВТТ. Інших відомостей немає.

63. **Замислов Петро Кузьмич**, 1886 р.н., уродж. с. Лапасна Чернігівської області, росіянин, освіта вища, економіст, був членом партії соціал-революціонерів (1906-1907 рр.), боротьбистом, колишній член КП(б)У (1920 – 1932 рр.), «Союздрук» (Київ), організатор з преси. 29.07.1936 р., ОН при НКВС СРСР, ст.. 54-2, 8, 10, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВС УСРР 13.05.1969 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 57955-ФП).
64. **Запорований Степан Гаврилович**, 1909 р.н., уродж. с. Верхнянка Київської області, українець, агроном, студент Лінгвістичного інституту, заарештований у справі «Української революційно-демократичної спілки». 23.01.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-2, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою України 04.09.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 64622-ФП).
65. **Зеров Микола Костянтинович**, 1890 р.н., уродж. м. Зіньків Полтавської губернії, українець, освіта вища, поет, перекладач, професор літератури. Засуджений 01.-04.02.1936 р. ВТ КВО за ст.. 54-8-11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 23.01.1958 р. (ДА СБ України. – Спр. 48570-ФП).
66. **Зєвін Зіновій Давидович**, 1901 р.н., уродж. м. Кам'янське Дніпропетровської області, єврей, освіта вища, інженер-технолог, колишній член ВКП(б), ст. інструктор Харківського тракторного заводу. 15.10.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-11 КК УСРР, 3 роки ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 15.10.1992 р. і Харківським облсудом 12.07.1963 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 6. – Спр. 556).
67. **Зозуляк Йосип Михайлович**, 1900 р.н., уродж. м. Комарно, Галичина, українець, професор, ст. науковий співробітник Інституту історії партії ЦК КП(б)У, колишній член КПЗУ, потім ВКП(б). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-4, 11, 2, 6, 8 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 03.03.1959 р. (ДА СБ України, Харків. – Спр. 016491).
68. **Іванісов Павло Сергійович**, 1915 р.н., уродж. м. Краснодар, росіянин, не працював. Засуджений 08.04.1936 р. Нарсудом Макіївського району за ст.. 170 КК УСРР на 6 років ВТТ (УФСБ РФ АО. – Спр. П-14563). Інших відомостей немає.
69. **Ільїнський Павло Васильович**, 1896 р.н., уродж. м. Білгород, українець, освіта вища, служив у білій армії, знаходився в еміграції, інженер Харківського тракторного заводу. 29.03.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-1, 4, 7 КК УСРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою КВО 28.11.1989 р. (ДА СБ України, Харків. – Спр. 032605).
70. **Ільницький Володимир Володимирович** (він же **Телепянович Йосип Іванович**), 1898 р.н., уродж. с. Івашківці, Галичина, українець, освіта вища, закінчив сільськогосподарський інститут, зав. постачанням науково-дослідного інституту педагогіки (Харків). 23.09.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 61300-ФП).
71. **Ірчан Мирослав Дмитрович** (він же **Бабюк Андрій Дмитрович**), 1896 р.н., уродж. с. П'ядики Коломийського району, українець, у минулому – підпоручник австрійської армії, хорунжий УГА, колишній член КПЗУ, КП Канади, КП(б)У, письменник-драматург, відповідальний редактор журналу «Західна Україна». 28.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-6, 8, 11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 03.04.1956 р. (ДА СБ України, Харків. – Спр. 021515).
72. **Карпінський Йосип Станіславович**, 1888 р.н., уродж. с. Старожеби Полоцької губернії, українець, священнослужитель (РКЦ, у сані з 1913 р.), з 1921 р. – настоятель Махновської парафії (Бердичівський округ). 12.05.1930 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-6, 11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Прикарпатського ВО 27.06.1989 р. (ДАЖО. – Спр. 23436-П).
73. **Качанюк Михайло Адамович**, 1889 р.н. уродж. с. Кути Золочевського району, Галичина, українець, освіта вища, колишній офіцер галицької і австрійської армій, літератор-критик, референт Всеукраїнського комітету драматургії, м. Харків. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст.. 54-4-11 КК УСРР, 5 років ВТТ.

Реабілітований прокуратурою України 19.04.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 61301-ФП; УФСБ РФ АО. – Спр. П-14790).

74. **Керекез Костянтин Іванович** (він же **Юрченко Андрій Григорович**), 1905 р.н., уродж. м. Київ, росіянин, колишній член ВКП(б), до арешту машиніст, старшина військово-морського флоту, Севастополь. 20.04.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 82 КК РСФРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою м. Києва 05.07.1989 р., прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 61766-ФП).
75. **Кириленко Тарас Андрійович**, 1904 р.н., уродж. Волішело Ананьївського повіту Херсонської губернії, росіянин, водій у м. Одеса. 16.04.1933 р., (?), при КООДПУ СРСР, ст. 59-3 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
76. **Кишан Петро Васильович**, 1907 р.н., уродж. с. Яношівка, Славутського району Хмельницької області, українець, колгоспник. 14.08.1932 р., Судтрійка при КООДПУ СРСР, ст. 58-6, 193-9 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований військовою прокуратурою Закавказького ВО 30.03.1990 р. (Державний архів Хмельницької області. – Спр. П-25727).
77. **Кімарський Олександр Хомич**, 1905 р.н., уродж. м. Алчевськ Донецької області, росіянин, освіта вища, інженер з технормування Управління театрального будівництва (Харків), економіст артілі «Універпраця», колишній член ВКП(б). 13.09.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-10 ч 1., 54-11 КК УСРР, 3 роки ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 08.04.1960 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 3. – Спр. 1089).
78. **Клименко Володимир Миколайович**, 1899 р.н., уродж. с. Вятівці Андрушівського району Житомирської області, українець, хлібороб. 01.11.1931 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-10, 11 КК УСРР, до розстрілу; 13.02.1932 р., Судтрійка при КООДПУ СРСР, ст. 58-2, 11 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований Житомирським облсудом 25.11.1966 р. (ДАЖО. – Спр. 11298-П).
79. **Клосс Михайло Миколайович**, 1905 р.н., уродж. с. Молодив Львівської області, українець, освіта середня, колишній член КП Германії, прядильник ф-ки «Червона нитка» (Харків). 25.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-6, 11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою КВО 17.04.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 62098-ФП).
80. **Клюковський Рафаїл Петрович**, 1893 р.н., уродж. Київської області, українець, селянин. 09.01.1932 р. Судтрійка при КООДПУ СРСР, ст. 54-6, 80 КК УСРР, розстріл; 07.03.1932 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-6 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. У 1998 році справа переглядалася прокуратурою Житомирської області, не реабілітований (ДА СБ України, Житомир. – Спр. 29182-ОФ).
81. **Книшек Олексій Михайлович**, 1896 р.н., уродж. с. Межінець Перемишльського повіту, Галичина, українець, служив у австрійській армії, колишній член ВКП(б), помічник начальника охорони кооперативів у м. Києві при промміліції. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-4, 6 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою КВО 14.06.1989 р. і прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 60580-ФП).
82. **Ковальський Йосип Антонович**, 1898 р.н., уродж. хут. Єлсен Шепетівського округу Волинської губернії, поляк, закінчив Київський інститут народної освіти, шкільний вчитель, ксьондз РКЦ у Фастові. 12.05.1930 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-10 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Київської області 10.05.1989 р., прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 61486-ФП).
83. **Ковальчук Григорій Іванович**, 1892 р.н., уродж. с. Дедовичі Ярунського району Житомирської області, українець, агроном-зоотехнік райколгоспферми у м. Сміла. 11.05.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-10, 11 КК УСРР, розстріл;

28.07.1933 р. вища міра покарання замінена на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Хмельницької області 11.08.1990 р. (Державний архів Хмельницької області. – Спр. П-25891).

84. **Ковальчук Кирило Іванович**, 1913 р.н., уродж. с. Валеївка Білопільського району Харківської області, українець, освіта середня, колишній член ВЛКСМ. 11.06.1935 р. ОН при НКВС СРСР, за підготовку теракту, 5 років ВТТ. Інших відомостей немає.
85. **Ковальчук Яків Єфремович**, 1889 р.н., уродж. с. Городневичі Брацлавського району Вінницької області, українець, освіта вища, письменник-журналіст. 26.02.1934. р, Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-8-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 14.05.1965 р. (ДА СБ України, Харків. – Спр. 023019).
86. **Коган Лев Мойсейович**, 1905 р.н., уродж. м. Одеса, євреї, колишній член ВКП(б), директор утиль комбінату у м. Одесі. 02.12.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-10 КК УСРР, 3 роки ВТТ. Реабілітований прокуратурою Одеської області 04.11. 1989 р. (ДА СБ України, Одеса. – Спр. 21123-П).
87. **Козловський Борис Григорович**, 1887 р.н., уродж. м. Миколаїв, українець, службовець, колишній член ВКП(б). Засуджений 23.12.1936 р. ВК ВС СРСР на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
88. **Козоріз Михайло Кирилович (Кірович)**, 1882 (1880) р.н., уродж. м. Калуш, Галичина, українець, освіта вища, науковий співробітник ВУАН (Київ). 01.10.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 10.02.1959 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 49757-ФП).
89. **Коник Климентій Йосипович**, 1888 р.н., уродж. м. Сянок, Галичина, українець, у минулому – офіцер австрійської і української галицької армій, освіта вища, економіст, керівник сектору планування науки Держплану УСРР, ректор Інституту народної освіти у Житомирі, колишній член КП(б)У. 23.09.1933, Судтрійка пр. КОДПУ УСРР, ст. 54-11, 6, 7 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 52281-ФП).
90. **Корбутяк Василь Юлійович (Юрійович)**, 1883 р.н., уродж. с. Баленці Коломийського повіту, українець, директор Чугуївського ощадбанку, завідуючий Граківською агрохімічною базою, колишній член ВКП(б). 10.11.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 18.02.1959 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 1416).
91. **Коренковський (Кореновський) Павло Лук'янович**, 1900 р.н., уродж. с. Сороцьке, Галичина, українець, освіта вища, асистент Харківського медінституту, колишній член КП(б)У. 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-4, 8, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 18.10.1989 р. і прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 5. – Спр. 921).
92. **Корзун Ілля Тихонович**, 1906 р.н., уродж. с. Федорівка Новоград-Волинського району Житомирської області, українець, освіта середня, працював на Дніпробудівництві. 30.10.1931 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2, 11 КК УСРР, розстріл; 07.03.1932 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 58-2, 11 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований Житомирським облсудом 02.10.1989 р. (ДАЖО. – Спр. 29378-П).
93. **Корсовецький Ілля Олександрович**, 1907 р.н., уродж. с. Голово-Русава Томашпільського району Вінницької області, українець, освіта середня, сільський вчитель. 27.10.1933 р. Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Вінницької області 20.12.1989 р. (Державний архів Вінницької області. – Спр. 25387-ПФ).
94. **Косар-Заячківський Мирон Титович**, 1897 р.н., уродж. с. Довге, Галичина, українець, освіта н/вища, у минулому – унтер-офіцер, колишній член політбюро ЦК КПЗУ, член КП(б)У. 29.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВС СРСР 04.04.1956 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 38869-ФП).

95. **Котляревський Григорій Порфирійович**, 1887 р.н., уродж. Харківської губернії, українець, освіта вища, педагог. 11.04.1934 р., (?) при КООДПУ СРСР, ст. 58-3, 10, 11 і 121 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
96. **Кошкар'ов Микола Павлович** (він же **Кошкань Макар Павлович**), 1900 р.н., уродж. Ільїнецького району вінницької області, українець, освіта н/вища, колишній член ВКП(б). засуджений надзвичайною судовою Колегією ВС СРСР до розстрілу із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
97. **Кривенко-Матієнко Петро Михайлович**, 1891 р.н., уродж. м. Луцьк, українець, у минулому – офіцер петлюрівської армії, освіта вища, журналіст, колишній член КП(б)У, директор видавництва «Західна Україна». 23.12.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 20.10.1986 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 5. – Спр. 1023; УФСБ РФ АО. – Спр. П-15386).
98. **Крушельницький Антон Владиславович**, 1878 р.н., уродж. м. Ланцут Жешівського воєводства, українець, освіта вища, Міністр освіти УНР, співробітник «Української радянської енциклопедії». Заарештований у Харкові за справою «Об'єднання українських націоналістів». Засуджений 28.03.1935 р. В/с ВК ВС СРСР за ст.. 54-8, 11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 19.10.1957 р. (ДА СБ України. – Спр. 44987-ФП).
99. **Крушельницький Богдан Антонович**, 1906 р.н., уродж. м. Станіслав, українець, освіта вища, вчитель 1-ї Ольшанської середньої школи і викладач райколгоспшколи. Заарештований у Харкові за справою «Об'єднання українських націоналістів». 26.03.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-8 УК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 19.12.1958 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 2. – Спр. 2808).
100. **Крушельницький Остап Антонович**, 1913 р.н., уродж. м. Городенко, українець, викладач німецької мови Інституту променергетики (Харків). Заарештований за справою «Об'єднання українських націоналістів». 10.04.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-8 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 21.09.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 6. – Спр. 46).
101. **Кубрак Йосип Микитович**, 1899 р.н., уродж. с. Кукольники Рогатинського повіту, Галичина, українець, колишній член УПРС, потім КП(б)У, помічник технорука в українському видавництві. 25.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УСРР 23.01.1965 р., Архангельським облсудом 09.12.1964 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 1847).
102. **Кузняк Микола Григорович**, 1895 р.н., уродж. Галичини, українець, освіта вища, колишній офіцер УГА, колишній член КП Австрії, згодом КП(б)У, професор Інституту профосвіти (Маріуполь). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Донецької області 15.12.1989 р., прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДА СБ України, Донецьк. – Спр. 31135-ПФ; УФСБ РФ АО. – Спр. П-12930).
103. **Кузьменко Тимофій Тарасович**, 1899 р.н., уродж. с. Л. Будище Зеньківського району Харківської області, українець, освіта вища, службовець, колишній член ВКП(б), професор, зав. кафедрою Інституту червоної професури і університету ім. Артема, науковий співробітник комінституту марксизму-ленінізму. 24.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-10 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Харківської області 20.10.1989 р. і прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 6. – Спр. 216; УФСБ РФ АО. – Спр. П-15387).
104. **Куліш Микола Гурійович**, 1892 р.н., уродж. с. Чаплинка Херсонської області, українець, освіта середня, колишній член КП(б)У, драматург. Засуджений 28.03.1935 р. В/с ВК ВС СРСР за ст. 54-8-11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 04.04.1956 р. (ДА СБ України. – Спр. 36546-ФП).
105. **Курбас Олександр Степанович**, 1887 р.н., уродж. м. Самбір Львівської області, українець, колишній член партії соціал-демократів, освіта вища, режисер

- театру «Березіль». 09.04.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 19.04.1957 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 1. – Спр. 7821; УФСБ РФ АО. – Спр. П-3843).
106. **Кухаренко Микола Олександрович**, 1885 р.н., уродж. М. Київ, українець, службовець. 11.03.1933 р., (?) при КООДПУ СРСР, ст. 58-4, 6, 7 КК РСФРР, 8 років ВТТ. Інших відомостей немає.
107. **Кушніренко Павло Сильвестрович**, 1893 р.н., уродж. с. Волегуцулово Ананьївського району Одеської області, українець, закінчив Одеську військову школу, колишній офіцер армії УНР, викладач Зінов'ївського с/г технікуму. 11.03.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, 54-2 КК УСРР, 8 років ВТТ. Реабілітований Кіровоградським облсудом 02.07.1969 р. (ДА СБ України, Одеса. – Спр. 19761-П; УФСБ РФ АО. – Спр. П-12989).
108. **Кюнц Франц Михайлович** (він же **Вінницький Тарас Іванович**), 1890 р.н., уродж. м. Ходорів Львівської області, українець, у минулому офіцер австрійської і галицької армій, завідувачий учбовою частиною Одеського енергоінституту. 14.11.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Одеської області 10.07.1989 р.; прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДА СБ України, Одеса. – Спр. 19761-П; УФСБ РФ АО. – Спр. П-12989).
109. **Ла[я]ндман Ісаак Якович**, 1906 р.н., уродж. м. Черняхів Київської області, єврей, обліковець-статистик, начальник відділу статистики Управління Південно-Західної залізниці. 07.07.1935 р., Он при НКВС СРСР, ст. 54-10 КК УСРР, 3 роки ВТТ. Реабілітований прокуратурою м. Києва 08.09.1989 р. (ДА СБ України. – Спр. 64690-ФП).
110. **Лівий Іван Кирилович**, 1906 р.н., уродж. с. Піщане Золотоношського району, українець, освіта вища, юрист Харківської обласної контори «Хаторга», колишній член ВКП(б). 10.04.1935 р., Он при НКВС СРСР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 22.04.1988 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 2474).
111. **Лікворнік Юхим Якович**, 1894 р.н., уродж. м. Коломна, Галичина, єврей, освіта н/вища, економіст-плановик, зав. планово-фінансовим відділом промислової кооперації (Одеса). 04.11.1935 р., Он при НКВС СРСР, за приналежність до к-р групи та незаконне зберігання зброї, 5 років ВТТ. Реабілітований Одеським облсудом 12.09.1956 р. і прокуратурою Ленінградської області 29.05.1991 р. (ДА СБ України, Одеса. – Спр. 11912-П).
112. **Лозинський Михайло Михайлович**, 1880 р.н., уродж. с. Бобин Кодинського повіту, українець, освіта вища, професор науково-дослідного інституту радянського будівництва і права (Харків). 23.09.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-4,6 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 24.09.1957 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 2. – Спр. 389, 391, 393).
113. **Локач Ян Григорович**, 1893 р.н., уродж. с. Забілоч Київської губернії, українець, ксьондз (РКЦ). 23.11.1931 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2, 10 КК УСРР, 5 років ВТТ; 07.03.1932 р., Засідання (судове) КООДПУ СРСР, ст. 54-2, 10 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Хмельницької області 04.12.1989 р. (Державний архів Хмельницької області. – Спр. П-22068).
114. **Мазуренко Юрій Петрович**, 1885 р.н., уродж. Слобода Криворіжжя Донецької області, українець, освіта вища, юрист, начальник планово-фінансового сектору Наркомунгоспу УСРР; професор Харківського інституту народного господарства, голова Харківського наукового товариства при ВУАН, колишній член УСДРП, УКП, КП(б)У. засуджений 28.03.1935 р. В/с ВК ВС СРСР за ст. 54-8, 11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВК ВС СРСР 04.08.1956 р. (ДА СБ України. – Спр. 36546-ФП).
115. **Мазуров Стефан Єфремович**, 1897 р.н., уродж. с. Старий Стан Климівчівського району, Білорусія, білорус, бурильник шахти №4 Сорокінського

рудоуправління Донецької області. 27.07.1935 р., ОН при НКВС СРСР, ст. 54-10 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Донецької області 12.10.1989 р. (ДА СБ України, Донецьк. – Спр. 30056-ПФ).

116. **Максимюк Юзеф Григорович** (він же **Гопкало Микола Федорович**), 1907 р.н., уродж. м. Борислав, українець, студент Всеукраїнського комун. сільськогосподарського інституту ім. Артема, член КПЗУ (1929 – 1932 рр.). 29.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-8, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВТ КВО 23.08.1957 р. і прокуратурою Архангельської області. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 2505; УФСБ РФ АО. – Спр. П-14797).
117. **Мандель Мойсей Ісаакович**, 1893 р.н., уродж. м. Львів, єврей, освіта вища, журналіст, заступник зав. іноземним відділом редакції Центрального органу КП(б)У газети «Комуніст», колишній член Австрійської СДП, КПП і КПЗУ. 25.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-8, 11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 11.11.1988 р. і прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 2505; УФСБ РФ АО. – Спр. П-14800).
118. **Масаков-Чермуш Ісаак Генріхович**, 1894 р.н., уродж. м. Володимир-Волинський, єврей, майстер швейної фабрики ім. Тінякова у Харкові. 27.05.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-8, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований Харківським облсудом 21.04.1957 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 2156).
119. **Машкевич Юрій Миколайович**, 1887 р.н., уродж. с. Новоселиця Літинського району Вінницької області, українець, освіта середня, працював бухгалтером радіотехнічного вузла у м. Вінниці, раніше – служитель релігійного культу. 27-28.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 5 років ВТТ; 23.05.1935 р. – спец колегією відділення Далекосхідного кураєвого суду при «Бамлазі» НКВС СРСР, ст. 58-11 КК РСФРР до розстрілу із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Вінницької області 28.08.1980 р., прокуратурою Архангельської області 17.07.1989 р. (Державний архів Вінницької області (далі – ДАВО). – Спр. 21989-ПФ; УФСБ РФ АО. – Спр. П-13596).
120. **Огороднік Пилип Назарович**, 1905 р.н., уродж. м. Рибніца Молдавської РСР, українець, городник у Робкопі. 16.12.1932 р., (?) при КОДПУ СРСР, ст. 58-6 КК РСФРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Інших відомостей немає.
121. **Озерський Юрій Іванович**, 1896 р.н., уродж. с. Свячино Новгород-Сіверського району Чернігівської області, українець, Голова Українського держвидавництва, викладач ІНО, боротьбист, потім член КП(б)У. 26.02.1934 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-11 КК УСРР, 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 28.09.1962 р. (ДАХО. – Ф. Р-6452. – Оп. 4. – Спр. 724; УФСБ РФ АО. – Спр. П-10837).
122. **Олійник Василь Онуфрійович**, 1900 р.н., уродж. с. Добромирка Збаразького повіту, Галичина, українець, освіта вища, секретар Голови РНК УСРР, науковий співробітник інституту історії ВУАМЛІН (м. Київ), викладач Інституту червоної професури, колишній член ВКП(б). Реабілітований прокуратурою України 16.11.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 66928-ФП).
123. **Олійник Йосип Михайлович**, 1906 р.н., уродж. с. Яблунівка Київської області, українець, колгоспник. 04.02.1933 р., Судтрійка при КОДПУ УСРР, ст. 54-2, 11 КК УСРР, розстріл із заміною на 10 років ВТТ. Реабілітований прокуратурою Київської області 01.06.1989 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1. – Спр. 62020-ФП).
124. **Павлас Антон Васильович**, 1895 р.н., уродж. с. Чехоград, Мелітопольського району, чех, працював у сільському господарстві. Засуджений 14.06.1931 р. Надзвичайною сесією ВС УСРР за ст. 54-6, 11 КК УСРР на 10 років ВТТ. Реабілітований ВС УРСР 28.11.1964 р. (ДА СБ України. – Спр. 57288-ФП).
125. **Павлов Михайло Романович**, 1898 р.н., уродж. м. Миколаїв, українець, колишній офіцер ціраської армії, освіта вища, заст. нач. Центрального управління народногосподарського обліку УСРР (Харків), колишній член КП(б)У. 01.04.1935 р.,

ОН при НКВС СРСР, ст. 54-10, 11 КК УСРР, 5 років ВТТ. Реабілітований ВС СРСР
08.04.1957 р. і ВТ Московського ВО 08.04.1957 р. (ЦДАГО України. – Ф. 263. – Оп. 1.
– Спр. 43185-ФП).